

Tiszántúl 1977. V/21

II IRODALOM II

Föld, erdő, Isten.

(Szabó Lőrinc versei.)

Az utóbbi években megjelent versköteteket, bármennyire ismeretlen nevet mutat is homlokuk, ötven percentes bizonyossággal lehetett jellemezni és „skatulyázni“ — a versek ismerete nélkül. Vagy tündöklő, zengő, finomított, fénylő csiszolású jámbusokat s ingyenc, bizarr és pazar rimeket adott a költő, vagy pedig rakoncátlanul csavargó, ugráló, terjengő sorokat olvastunk, amelyek tüntettek rimtelenségükkel és ideges irtózással kerülték az ismerős ritmust s a kész nyelvi — különösen a versnyelvi — formulákat. Az első kategória darabjai a nehezen avuló, mélyen beitatódott **parnassien** hatásra mutatnak, a második csoport hajtásai visszagyökeredzenek **Walt Whitmanig**.

Szabó Lőrinc versei nem oszthatók egyik csoportba sem, Szabó Lőrinc egyetlen kötete harmincyolc versével külön helyet követel és nyer a modern líra történetében. Témakör és forma tekintetében egyaránt újat ad. Nem rugázkodik mindenáron kozmikussá, de nem fullad babráló pepecselésbe sem. Ugy tetszik, teljesen kiszakította magát modern líránk uniformizáló légköréből és friss, gyermeki látással értékelte újjá az egész világot, olykor a naivitás vakmerőségével. Lemondott a versírói technika minden modern vívmányáról. Olyik verse kristályos hegyi patak vizének a zamatát hagyja szájunkban más modernek kevert szines-, émelegős-, csipős versitala után. Az ember, aki a versekben előttünk áll, tiszta és nagyvonalú. Szomjazza és ujjongva hirdeti a természettel — földdel, erdővel, Istennel — való mély, séges, materiális és spirituális egybeolvadás kéjes dicsőségét. Bátor ember, bátor költő. Prózai szentenciákat, óklasszikai emlékeket egyforma nyugalommal komponál bele sorába, a tehetség természetes szuverenitásával. A modern európaiak közül senkivel sem rokon. A klasszikusok közül néha Catullust juttatja eszünkbe. Formája nem programmosan kötött s nem programmosan szabad. Laza szabályu, rimtelen jambusi sorokat használ legszívesebben, feljuttat elavult óklasszikai formát is.

Szabó Lőrincben alighanem az új költő jött el.

Minket annál inkább érdekelnék versei, mert Szabó debreczeni származású költő, a kollégium neveltje. Verseivel megismerkedni az irodalom minden debreczeni barátjának élvezetes kötelessége. Könyvét Kner előkelő köntösben adta ki.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA